

ZÁPIS

z obhajoby disertační práce **Mgr. et Mgr. Jarmily HORÁKOVÉ**

konané dne 15. 9. 2014

téma práce: *Tvůrčí dráha Petra POPESCA v kontextu rumunské poválečné literatury*

přítomní: prof. PhDr. Anna Housková, CSc.

PhDr. Libuše Valentová, CSc.

doc. PhDr. Eva Voldřichová Beránková, Ph.D.

doc. PhDr. Jiří Pechar

doc. PhDr. Hedvika Vydrová

prof. PhDr. Jiří Šrámek, CSc.

PhDr. Libuša Vajdová, CSc. (dorazila později)

Předsedkyně komise prof. Housková zahájila obhajobu.

Školitelka představila doktorandku a seznámila komisi s její disertační prací.

Kandidátka seznámila přítomné se svou disertační prací (viz předložené teze).

Poté oponenti (prof. Šrámek, dr. Vajdová – v zastoupení prof. Houskovou) přednesli závěry svých posudků.

Jarmila Horáková odpověděla na posudky oponentů, zejména na formulované výhrady.

Zdůraznila zejména, že:

- Vymezení pojmů exilu, emigrace a diaspory ji zaujalo, ale jejich hlubší traktování by vyžadovalo širší materiál pro zkoumání.
- Považovala za vhodnější vybrat si jednu dvě literární teorie, protože pokud by jich použila více, měla by obavy z přílišné metodologické roztříštěnosti.
- Při práci s termínem „realismus“ a jeho poměrem k zobrazování skutečnosti vycházela z teorií Tzvetana Todorova.
- Pojem „kritický realismus“ byl za jejích studií používán pro „realismus devatenáctého století“, v protikladu k „socialistickému realismu“ a „realismu“ obecně.
- Pro rumunská jména *Pravidla českého pravopisu* povolují dva typy koncovek. Při volbě normy kandidátka vycházela z předpokladu, že text je určen poučenému publiku. Stejně tak v celé práci důsledně nepřechylovala.
- Při označování historických období vycházela z rámce daného názvem příslušné kapitoly. Ty byly navíc řazeny chronologicky, takže doktorandka nepředpokládala, že by označení mohla být nejasná.
- Pojem socialistického realismu může být sporný pro popsání rumunské poetiky 50. let.

Oponenti se vyjádřili k vystoupení kandidátky.

Diskuse:

prof. Šrámek: V práci někdy chybí přesné vymezení určitých pojmů: kritický realismus je pojmem marxistickým, ve Francii zcela neznámým.

Jak přeložit francouzský pojem „langue de bois“?

doc. Vydrová: Pro následné uveřejnění práce by bylo třeba lépe sladit literární teorii s následnými textovými rozbory. Kandidátka někdy citovala teoretiky, které už potom ve studii nepoužívala.

Je třeba lépe vymežit základní téma a metodologii mu přizpůsobit.

Téma exilu je velkým tématem i jiných literatur, ale v každém kontextu je jiné. Právě v něm vidím hlavní přínos práce.

Pojem „kritický realismus“ se v hispanistické literatuře používá.

doc. Pechar: V 19. století se ve Francii pojem „realismus“ používal pro zcela jiné autory než Balzaka. Proto bychom měli důsledně rozlišovat, jaký termín používáme.

Termín „langue de bois“ je historicky proměnlivý.

doc. Vydrová: Vhodnější než „langue de bois“ je v daném kontextu Havlův pojem „ptydepe“.

prof. Housková: Přivítala příchozí dr. Vajdovou a vyzvala ji, zda by se chtěla k práci ještě vyjádřit.

dr. Vajdová: To, co bylo Popescovi v Rumunsku vyčítáno (zakotvení v realitě), se později stalo oceňovaným kladem.

prof. Šrámek: Realismus vychází nikoli z „pravdy“, nýbrž z „pravděpodobnosti“.

dr. Valentová: Pojem kritický realismus nevnímám jako marxismem podmíněný.

Román *Náhradník* líčí vztah vypravěče k dceři Nicolae Ceausesca. Je sice zpočátku zpracován realistickým pohledem, ale nakonec ústí ve zcela nerealistické rysy.

prof. Housková: Označení román dnes často poskytuje alibi pro komerční literaturu.

Jaká je souvislost Popesca s Kunderou?

dr. Valentová: Bylo by zajímavé srovnat Popescovy hry s proměnou vypravěče s Kunderovou *La fête de l'insigifiance* (vypravěč tam dává vzniknout čtyřem dalším, kteří pak už pokračují sami).

doc. Vydrová: Jaká je definice komerční literatury? Jak posoudit, zda Popescova americká tvorba nemá i vyšší cíle?

Mgr. Horáková: Žánry jsou dnes velmi propustné, takže komerční literatura se prolíná s tou „serióznější“ a jedna z druhé čerpá.

Výsledek tajného hlasování

Počet členů komise: 5

Přítomno: 5

Kladných hlasů: 5

Komise navrhla udělat Mgr. et Mgr. Jarmile Horákové titul doktor (Ph.D.)

Zapsala: doc. PhDr. Eva Voldřichová Beránková, Ph.D.

Podpis předsedkyně komise